

органами-учасниками групи пропозицій для національних урядів з розвитку конкуренції на ринках нафти і нафтопродуктів. На даний час в ході 5-го засідання Міжнародної робочої групи антимонопольних відомств з дослідження питань ціноутворення на ринках нафти і нафтопродуктів підписано Декларацію про створення платформ з обміну конфіденційною інформацією (Київська Декларація).

Обмін досвідом та підходами щодо застосування антимонопольного законодавства на ринку нафти і нафтопродуктів на міжнародному рівні є прогресивним кроком на шляху вирішення такого важливого питання. Сприяння формуванню цінових індикаторів, що відображають справедливую ціну на нафту і нафтопродукти, сформовану в ринкових умовах; забезпечення конкурентного ціноутворення в рамках організованих форм торгівлі нафтою і нафтопродуктами наразі є необхідними для регулювання даної сфери.

Література

1. «Про захист економічної конкуренції»: Закон України від 11.01.2001. — № 2210-III // Відомості Верховної Ради України. — 2001. — № 12, ст. 64.
2. «Про заходи щодо стабілізації ситуації на ринку нафти і нафтопродуктів» — Указ Президента України — № 49925/6 від 3.05. 2005. // Відомості Верховної Ради України.
3. Рябцев Г. Л. Ринок нафтопродуктів: основні інструменти реалізації державної регуляторної політики / Г. Л. Рябцев, С. В. Сапегін, В. В. Тертичка // Актуальні проблеми державного управління : зб. наук. пр. — Х. : ХРІДУ, 2006. — № 3 (30). — С. 342-351.
4. Рябцев Г. Л. Еволюція світових цін на нафту та її значення для України / Г. Л. Рябцев // Зб. наук. пр. Нац. академії держ. упр. при Президенті України / за заг. ред. В. П. Приходька. — К. : НАДУ, 2009. — Вип. 4. — С. 75-84.
5. Веб-портал Антимонопольного комітету України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: www.amc.gov.ua.

Данілова М. В.,

*студентка 2 курсу соціально-правового факультету,
Національний університет «Одеська юридична академія»*

ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ

З розвитком ринкових відносин посилюється конкуренція на аграрному ринку, що висуває підвищені вимоги до економічної поведінки підприємств. Підвищенню ефективності сільськогоспо-

дарського виробництва значною мірою сприятиме подальше забезпечення конкурентоспроможності аграрних підприємств.

Розвиток ринкових відносин в Україні, який характеризується виникненням різноманітних організаційно-правових форм підприємств, постійними змінами в зовнішньому середовищі, мінливістю попиту споживачів, можливістю для аграрних товаровиробників вийти на зовнішній ринок, в основу успішного функціонування підприємств аграрної сфери економіки покладає забезпечення їхніх конкурентних переваг, а, отже, конкурентоспроможності [1].

У ринковій системі господарювання конкурентоспроможність як економічна категорія виступає ключовою, так як вона відображає економічні, науково-технічні, виробничі, організаційні, управлінські, маркетингові та інші можливості підприємства. Ці можливості реалізуються в продукції та послугах, що конкурують з аналогами на внутрішньому та зовнішньому ринках. У широкому розумінні конкурентоспроможність означає можливість вигравати в змаганнях за попит споживача [2].

Стрімке зниження конкурентоспроможності й ефективності діяльності аграрних підприємств відбувається під впливом сукупності зовнішніх факторів, а саме: політичної нестабільності, великої іноземної конкуренції виробників сільськогосподарської продукції, відсутність належної державної підтримки вітчизняних сільгоспвиробників, зменшення попиту на сільськогосподарську продукцію в зв'язку з низькою платоспроможністю населення та інших складових і внутрішніх факторів. Слід зазначити вагомий вплив внутрішніх факторів на конкурентоспроможність, до яких належать: скорочення обсягів виробництва аграрної продукції та зниження її якості, слабка матеріально-технічна база аграрних підприємств, низький рівень інвестиційної привабливості та інноваційних впроваджень, недостатньо ефективна організація управління, яка не завжди спроможна вести конкурентну боротьбу на аграрному ринку [1].

Посилне вимоги до конкурентоспроможності аграрних підприємств не менш важливий фактор — поглиблення інтеграційних відносин з європейськими країнами. У зв'язку з цим перед економічними суб'єктами виникла проблема виробництва продукції, яка повинна відповідати вимогам аграрного ринку Європи (якість сільськогосподарської продукції та безпечність за міжнародними стандартами і стабільність виробництва).

Розробка заходів, спрямованих на підвищення конкурентоспроможності суб'єкта господарювання, вимагає оцінки сучасних тенденцій розвитку підприємств аграрного сектору економіки України. Ситуація, яка склалася в аграрному виробництві країни за два десятиліття, характеризується такими показниками. По-перше, не повною мірою використовується потужний природно-кліматичний і трудовий потенціал для сільськогосподарського виробництва в Україні. По-друге, обсяги сільськогосподарського виробництва в Україні за останнє десятиліття не зазнали нових якісних стимулів для зростання. Обсяги виробництва продукції сільського господарства були нестабільними й залежали виключно від природно-кліматичних чинників. По-третє, високий фізичний і моральний знос основних засобів, особливо зниження технічної оснащеності сільськогосподарських підприємств тракторами і сільгоспмашинами. По-четверте, ринок сільськогосподарської продукції як єдиний цілісний елемент економіки практично відсутній, що зумовлено рядом факторів: недостатньо розвинутою інфраструктурою заготівлі, зберігання і збуту продукції; прозорістю угод на аграрному ринку, що призводить до циклічних цінових сплесків і непаритетного розподілу прибутків між сільськогосподарськими товаровиробниками й торговельними компаніями [1].

Аналіз свідчить, що для поліпшення якості вітчизняної продукції та її конкурентоспроможності необхідно:

- удосконалювати систему техніко-технологічних і агротехнічних заходів виробництва продукції та її збуту;
- впроваджувати у виробництво нові енергозберігаючі технології вирощування, транспортування, зберігання, переробки й реалізації продукції;
- здійснювати належний контроль за якістю продукції на всіх етапах її виробництва і збуту;
- впроваджувати у виробництво нові високоврожайні сорти та гібриди сільськогосподарських культур і високопродуктивні породи тварин.

Отже, сучасні тенденції розвитку аграрного виробництва свідчать про проблеми в розвитку конкурентоспроможності підприємств галузі, які пов'язані з недостатнім використанням природно-економічного й людського потенціалу, нестабільністю виробництва сільськогосподарської продукції. Для успішного ведення конкурентної боротьби та завоювання своєї ринкової «ніші»

необхідно постійно проводити дослідження та аналізувати конкурентоспроможність аграрних підприємств упродовж усієї їхньої фінансово-господарської діяльності, що сприятиме своєчасному прийняттю рішень щодо змін у ній, зокрема в товарному асортименті, необхідності пошуку нових риків збуту, системи управління підприємством.

Література

1. Сітковська А. О. Конкурентоспроможність аграрних підприємств: стан і перспективи. // О.А. Сітковська / Економіка, фінанси, право. — 2012. — № 6. — С.6.
2. Сутність, характеристика та напрями підвищення конкурентоспроможності аграрних підприємств. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.ksau.kherson.ua/files/konferencii/mater.pdf>.

Паскарь К. М.,

*студентка 2 курсу соціально-правового факультету,
Національний університет «Одеська юридична академія»*

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ РИБОВІДТВОРЮВАЛЬНИХ КОМПЛЕКСІВ В УКРАЇНІ

Завдяки значному попиту населення на рибу і рибну продукцію, прибутковості її вилову та вирощування в Україні протягом останніх років створено відповідну матеріальну базу для розвитку рибного господарства, який здійснюється нині на основі його диверсифікації у напрямку розвитку аквакультури з одночасною її переорієнтацією на повне використання потенціалу як складової аграрного сектора на засадах інвестиційно-інноваційної моделі. Для отримання рибопосадкового матеріалу на вирощування риби використовують природні водойми, озера, штучні басейни, садки, рибовідтворювальні комплекси.

За спеціалізацією основного виробництва підприємства рибної галузі на внутрішніх водоймах поділяються на такі групи:

- рибовідтворювальні комплекси;
- виробничі об'єднання рибного господарства, рибоводні та рибницькі підприємства;
- риболовецькі господарства та підприємства;
- рибоводно-меліоративні станції (РМС).